1.12.2021

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

HE 226/2021 vp

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto tartuntatautilain väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamisesta.

16, a, b, c, d, e, f, g § maahantulon testaamisesta sekä koronatodistuksesta

FINENTRYn vapaaehtoisuus

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle annetussa lausunnossamme HUS/2702/2020-8 tuomme esille huolemme nykyisten maahantuloon kohdistettujen toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

FINENTRYn tehokas käyttö maahantulon valvonnassa ja erityisesti toisen testin toteutumisen seurannassa vaatisi sitä, että FINENTRY rinnastettaisiin EU PLF (passenger location form) -lomakkeeseen ja sen **käytöstä tehtäisiin pakollista**, kuten monissa EU-maissa on tehty. Nykyinen vapaaehtoisuuteen perustuva käyttö johtaa siihen, että rajanylityspisteissä joudutaan suurelta osin syöttämään henkilötietoja tietojärjestelmään käsin ammattilaisten toimesta. Tämä kuormittaa rajanylityspaikkoja turhaan ja vie kapasiteettiä tärkeämmältä toiminnalta.

Manuaalinen syöttö tarkoittaa useimmiten ainoastaan henkilötietojen syöttämistä, eikä testiajanvarauksen tekemiseen ole aikaa. Tällöin testauksen toteutumisen seuranta jää matkailijan oleskelukunnan vastuulle. Siinäkin tapauksessa, että matkailija hoitaa velvoitteensa asianmukaisesti, siitä ei tavallisesti jää mitään jälkeä seurantajärjestelmään, eikä luotettavasti voida arvioida kuinka hyvin toisen testin vaatimus toteutuu. Nykyisellään FINENTRYstä saatavien seurannan tilatietojen perusteella seuranta ei ole kattavaa.

Ajanjaksolla 3.11.2021–17.11.2021, FINENTRYstä nähdään seuraavaa:
Seurantakäyttöliittymästä löytyy **25 393** rajanylitystä, joista **8 398** oli sellaista, joilta edellytettiin toinen näyte. Näistä oli **6 661** sellaista, joilta kuntien merkintöjen mukaan käsittely oli kokonaan aloittamatta. Kuten edellä mainittiin, mikäli matkustaja hoitaa

HUS Helsingin yliopistollinen sairaala
Yhtymähallinto
PL 200
Stenbäckinkatu 9, Helsinki
00029 Helsinki
(09) 4711
etunimi.sukunimi@hus.fi
www.hus.fi
Y-tunnus 1567535-0

velvoitteensa omaehtoisesti, kunnissa ei välttämättä tehdä seurantaan merkintää asiasta. Lukumäärä on kuitenkin niin suuri, että sen perusteella on oletettavaa, että monissa tapauksissa toinen testi jää tekemättä eikä kunnilla nykyisessä tartuntatilanteessa ole resursseja soitella matkailijoiden perään, vaan resurssit kohdennetaan jo todettujen positiivisten jäljitykseen.

FINENTRYn pakottava käyttö johtaisi siihen, että matkailijan olisi omaehtoisesti varattava näytteenottoaika kaikilla niillä alueilla missä se on mahdollista. Tämä vähentäisi rajanylityspaikoilla tarvittavaa käsityötä merkittävästi sekä vähentäisi myös oleskelukuntien työtä, koska suuri osa kakkostestin näytteenottoajoista olisi varattu jo valmiiksi. Myös seuranta automatisoituisi ja se voitaisiin kohdentaa oikein, koska varattujen ja käyttämättä jääneiden aikojen seuraaminen on automatisoitu.

Alueellisen näytteenoton järjestäminen

Matkailun lisääntyessä FINENTRYä itsepalveluna käyttäviltä matkailijoilta ja matkanjärjestäjiltä on tullut palautetta, että alueellisista näytteenottopisteistä on loppunut näytteenottoajat, jolloin testausaikojen varaaminen on jäänyt matkailijan / matkanjärjestäjän vastuulle silloinkin, kun he ovat käyttäneet itsepalvelua.

Tällä hetkellä HUS-alueen ulkopuolella FINENTRYyn liitettyjä näytteenottopisteitä, jotka mahdollistavat itsepalveluajanvarauksen, on HUS Diagnostiikkakeskuksen järjestämänä 15 kappaletta HUS, KYMSOTE ja EKSOTE alueiden ulkopuolella. Pisteet sijaitsevat maakuntien keskuskaupungeissa. Sen lisäksi Ahvenanmaa, VSSHP ja ESSOTE ovat järjestäneet paikallisia näytteenottopisteitä. Näiden lisäksi Satakunnan kanssa on käynnissä keskustelu alueellisten näytteenottopisteiden kiinnittämisestä FINENTRYyn.

1.1.2022 valtion avustus HUSille Covid-19 rajatestaustoiminnan järjestämiseksi loppuu. Sen myötä myös alueellisten näytteenottopisteiden alihankinta lakkaa, joka todennäköisesti vähentää kakkostestien toteutumista entisestään. Tämä johtaa lisääntyvään ruuhkaan alueiden puhelinpalveluissa ja hankaloittaa toisen testin toteutumisen seurantaa. **Jotta toisen testin vaatimus olisi merkityksellinen, tulisi lain valmistelun yhteydessä miettiä alueellisen testaustoiminnan järjestäminen FINENTRYn yhteyteen siten, että riittävä testauskapasiteetti alueilla olisi olemassa.**

Anu Maksimow
hallintoylilääkäri

Aki Puustjärvi
kehittämispäällikkö